

Forlystelser mod svimmelhed

"Hvirvelvinden" hedder en ny forlystelse i Fårup Sommerland. En ekspert opfordrer til at lade børnene tage en tur - det er nemlig godt mod svimmelhed, lyder det.

Side 6-7

Spansk pause

Der bliver ingen spansk serie for Michael Møller Pedersen i denne sæson. Roadraceren satser i stedet på den danske.

Sport

Museum Mors kom ud med underskud

RØDE TAL: Flytning af lokalhistorisk arkiv årsag til minus på 500.000 kr.

Side 3

45 siger nej til gravning

Indsigelserne mod at udvinde moler på Stærhøj er strømmet ind til kommunen.

Side 4-5

Arkivfoto

Nyt koncept

Vinderup Maskinforretning på Elsøvej styrker privatdelen med butikkenheden "Nykøbing Skov & Have".

Side 5

GENOPDAG NORDJYDERNES HISTORIE

250 ÅRS AVISER ER BLEVET GJORT DIGITALE

nordjyske-avisarkiv.dk

GRATIS FOR ABONNENTER PÅ NORDJYSKE STIFTSTIDENDE

NORDJYSKE
HISTORISKE AVISARKIV

Holmen 7
ved lystbådehavnen
i Nykøbing
Tlf. 97 72 07 70

Åbningstider:
Mandag-torsdag kl. 9.00-17.00
Fredag kl. 9.00-18.00
Lørdag kl. 9.00-13.00

Fredagsmenu for 2 personer

ENGELSK BØF

med flødekartofler og mixed grøn salat samt en flaske god rødvin.

Alt dette for kun **169,-**

» Det var ikke noget, jeg var begejstret for, men det var et spørgsmål om at vælge det mindste af to onder.

HENRIK RINGBÆK MADSEN (S), udvalgsformand

En strid om et brud på buen

MOLER: Det er den landskabsmæssigt mest sårbare del af Stærhøj, kommunen nu vil åbne for gravning i gennem et plantillæg. Politik er et spørgsmål om at give og tage, erklærer regionens udvalgsformand

Af Carsten Tolbøll
carsten.tolboll@nordjyske.dk

BJERGBY: "Stærhøj øst, hvor der fortsat ønskes gravning, er det, der i folkemunde forstås ved Stærhøj.

Stærhøj vest, hvor gravning ønskes udtaget, er lavpunktet vest for Stærhøj.

Stærhøjprofilen danner forgrund for den største landskabsmæssige oplevelse, man kan få i Danmark."

Sådan indleder Hans Jensen, Fårtoft, sin indsigelse med Kommuneplantillæg nr. 12 for molerindvinding ved Stærhøj. Stærhøjbuen, en del af den molerspækkede randmoræne langs nordkysten på Mors, er den udsigt, Hans Jensen vågner op til hver morgen fra sin ejendom på Fårtoftmark, og den vil han og 43 andre indsigere mod kommuneplantillægget gerne bevare.

Pointen i hans indsigelse er, at regionen og aktuelt kommunen vil tillade gravning i de 6,7 hektar af Stærhøj, der udgør den landskabsmæssigt mest særprægede og dermed attraktive del af buen, mens regionen gennem en aftale, der været helt oppe på ministerplan, er på vej til at friholde det flade Stærhøj Vest sammen med Mosebjerget i Sundby fra gravning.

To udgaver af råstofplanen

Forklaringen er, at Mosebjerget og Stærhøj Vest indgår i diskussionen om Region Nordjyllands Råstofplan 2016, som efter forsinkelser skal vedtages senere på året. Stærhøj Øst var en del af Råstofplan 2012, eftersom mineralvirksomheden Damolin - nu Imerys - allerede i 2009 søgte om at få vekslet gamle anmeldte rettigheder til en konkret gravetilladelse.

Den sag blev forsinket, da administrationen og myndighedsansvaret for råstofplanlægningen i sommeren 2014 blev flyttet fra kommunerne til regionerne. Region Nordjylland ville nemlig ikke uden videre godkende

den miljøundersøgelse, Morsø Kommune havde foretaget som grundlag for at give gravetilladelse til Stærhøj Øst. Der måtte nye screeninger, visualiseringer og en ekstra offentlig høringsrunde til, inden regionsrådet gav sig og overlod det til Morsø Kommune at vedtage det fornødne kommuneplantillæg, der kræves for at tillade en råstofudnyttelse over 20 år.

I mellemtiden bøvlede regionens politikere og administration med den aktuelle revision af råstofplanen. Hvad moleret angår, blev tingene sat på spidsen, da udvalg for infrastruktur, klima, kultur og miljø ville have pillet Mosebjerget og Stærhøj Vest ud af planen som indvindingsområder som følge af de protester, der var rejst af miljømæssig art fra foreninger, privatpersoner og kirkelige myndigheder.

Vi havde ikke den viden

Friholdelse af de to kystlandskaber blev først godkendt af miljø- og landbrugsministeren, da der var konstateret tilstrækkelige alternative molerforekomster ved Tøving/Erslev og Hesselbjerg. Råstofplanen venttes vedtaget i år uden Mosebjerget og Stærhøj Vest, men hvad siger regionens udvalgsformand til, at man samtidig er på vej til at tillade gravning i det følsomme Stærhøj Øst?

- Det var ikke noget, jeg var begejstret for, men det var et spørgsmål om at vælge det mindste af to onder. Sagen er ude af regionens hænder, og det er nu alene kommunens afgørelse: Dog skal Svana (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, red.) tage stilling til de klager, der er indgivet over tilladelsen til deponering af opgravet jord i landskabet, siger Henrik Ringbæk Madsen (S).

Men hensyn til det store molerfund i Hesselbjerg, som flere indsigere peger på som alternativ til Stærhøj Øst, siger udvalgsformanden:

Det er denne udsigt, som indsigeren Hans Jensen har til Stærhøj. Øverst til venstre i billedet ses en del af det område, hvor der med kommuneplantillægget vil blive åbnet op for gravning. Arkivfoto: Peter Mørk

- Vi havde ingen jordisk chance for at vide, at der gemte sig så megen moler ved Hesselbjerg, da vi traf beslutningen. Om virksomheden havde gået og puttet med den oplysning for at få kystområderne med som graveområder, skal jeg ikke kunne sige. Men havde vi haft den viden, er det muligt, at vi havde handlet anderledes, siger Henrik Ringbæk Madsen.

To Mors-politikere imod

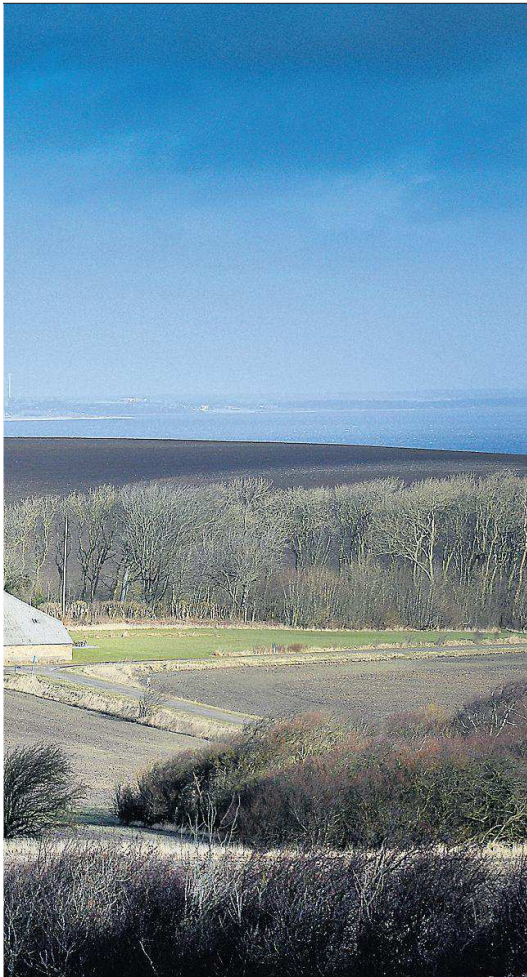
To kommunalpolitikere udtrykker modstand mod plantillægget. Morten Lynggaard Pedersen (V) i en indsigelse og Tore Müller (S) på Facebook. Problemet for dem er, at ingen af dem p.t. er medlemmer af Morsø Kommunalbestyrelse, hvor der hidtil har været massivt flertal for gravning.

Der har for årtier tilbage været gravet moler i Stærhøj. Det efterladte brud vil Imerys grave videre i og udvide, hvis tilladelsen gives. Indsigelserne mod kommuneplantillægget skal senere behandles i Morsø Kommunes udvalg for teknik og miljø og i kommunalbestyrelsen. Arkivfoto: Anders Holmgaard

» De to afdelinger i Vinderup og Nykøbing er lige store, og de ligger ideelt.

JAN PEDERSEN, indehaver

Tre personer styrer til daglig Nykøbing Skov og Have. Fra venstre Susanne Krog, butik, Verner Sørensen, maskiner, Henning Bundgaard, værksted, og indehaver Jan Pedersen.

Nyt navn og koncept

BUTIK: Maskinforretning styrker privattelen med Nykøbing Skov & Have

Af Carsten Tolbøll og Peter Mørk (foto)
carsten.tolboll@nordjyske.dk

NYKØBING: Hvor ligger Vinderup Maskinforretning? De fleste vil nok spontant nævne stationsbyen mod syd og ikke sige "på Elsøvej i Nykøbing". Men begge dele er faktisk sande, og fremover får kunderne på Mors lettere ved at identificere sig med en butik, der hedder Nykøbing Skov & Have.

- Vi har døbt butikken om og delt den op. Nykøbing Skov & Have er butiksenheden, der forhandler udstyr til private - såsom plæneklippere, motorsave med mere. Landbrugsdelen hedder fortsat Vinderup Maskinforretning. Med ændringen vil vi sætse mere på privattmarkedet, og vi gør det blandt andet med en hjemmeside, hvor der også er mulighed for online-salg, siger indehaver Jan Pedersen.

Man henvender sig samme sted og ved de samme diske, uanset om man er professionel landmand eller privat haveemand, men personalet er blevet delt op og specialiseret. Der bliver udvidet mulighed for at kigge på det alt sammen i den kommende weekend, hvor Nykøbing Skov & Have holder åbent

» Vi har døbt butikken om og delt den op. Nykøbing Skov & Have er butiksenheden, der forhandler udstyr til private.

JAN PEDERSEN, indehaver

hus fredag og lørdag med gode tilbud.

Egentlig udspringer skov og have-udskillelsen af et par opkøb af konkurrerende virksomheder i Vinderup, hvorved maskinforretningen fik tilført et større butiksareal, som selvfølgelig skulle udnyttes.

- De to afdelinger i Vinderup og Nykøbing er lige store, og de ligger ideelt for det geografiske område, hvor vi primært har vores kunder. Vi køber ind og markedsfører os sammen, og vi flytter rundt på varerne alt efter, hvor der er behov for dem, siger

Jan Pedersen, der for tre år siden købte det daværende Morsø Motor Kompagni og gjorde det til en afdeling af sin maskinforretning i Vinderup med hovedvægten lagt på mærket Claas i landbrugsmaskiner. Det tilsvarende førende produkt i

Maskinansvarlig Verner Sørensen på en Husqvarna Rider 214TC, som han vil sælge for 26.000 kr. under weekendens åbent hus.

skov- og haveafdelingen er svenske Husqvarna, men forretningen har en stribe andre brands på hylderne.

- Det er gået godt, og vi var

glade for at komme til Nykøbing. Skov & Have kører meget stabilt, men nu vil vi gerne have den til at vokse, siger Jan Pedersen.

FAKTA

45 INDSIGELSER OM STÆRHØJ

■ Morsø Kommune har modtaget 45 indsigelser vedrørende Kommuneplantillæg nr. 12. Med undtagelse af Midt- og Vestjyllands Politi, der spørger til de trafikale forhold gennem Bjergby, udtrykker samtlige indsigelser modstand mod at tillade molergravning i Stærhøj.

■ Udover politiet er der indsigelser fra to organisationer: Danmarks Naturfredningsforening Morsø og Foreningen til Bevarelse af Mosebjerg og Stærhøj. 42 indsigelser er fra en eller flere privatpersoner.

■ 22 indsigelser er fra personer med bopæl eller af ejerskab af hus tæt på Stærhøj. 13 er fra personer bosiddende på den øvrige del af Mors, mens der er 8 udenøjs indsigelser.

■ 40 indsigelser anfører, at gravning og transport vil påvirke natur og turisme negativt.

■ 25 indsigelser vender sig mod generne ved molertransporterne og den slitage, de vil påføre øens veje. Herunder øgede udgifter for Morsø Kommune.

■ 13 indsigelser anfører, at nye molerfund, først og fremmest ved Hesselbjerg bør få kommunen til at sige stop for gravning i Stærhøj.

■ 12 indsigelser peger på, at gravning i Stærhøj vil gøre det vanskeligt eller umuligt at få molerlandskabet udnævnt til Unesco Verdensarv.